

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93

e-mail: inform@dkrp.gov.ua

Від _____ № _____

**Новомиколаївська сільська рада
Бобринецького району
Кіровоградської області**

вул. Центральна, 13, с. Новомиколаївка,
Бобринецький район,
Кіровоградська область, 27248

*Пропозиції щодо удосконалення
проектів регуляторних актів*

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проекти рішень Новомиколаївської сільської ради Бобринецького району Кіровоградської області «Про затвердження Положення та ставок єдиного податку на території Новомиколаївської сільської ради» (Проект 1), «Про затвердження Положення та ставок плати за землю та надання пільг зі сплати земельного податку на території Новомиколаївської сільської ради» (Проект 2), «Про затвердження Положення та ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на території Новомиколаївської сільської ради» (Проект 3) (далі – проекти рішень) та документи, що надані до них листом Новомиколаївської сільської ради Бобринецького району Кіровоградської області 09.06.2017 № 01-15/71.

За результатами проведеного аналізу проектів рішень, експертних висновків постійної комісії Новомиколаївської сільської ради з питань бюджету, соціально-економічного розвитку, правових питань та регуляторної політики щодо його регуляторного впливу (далі – Експертний висновок) та аналізів регуляторного впливу до проектів рішень на відповідність вимогам статті 4 Закону встановлено наступне.

Щодо Проектів 1 - 3

Проектами 1 - 3 на території Новомиколаївської сільської ради встановлюються ставки місцевих податків, передбачених статтею 10 Податкового кодексу України (далі – ПКУ), а також визначаються обов'язкові елементи.

Державна регуляторна служба України

ВІХ №5970/0/20-17 від 20.07.2017

оп

Ратушна О.М.

Пунктами 10.2 та 10.3 статті 10 ПКУ встановлено, що місцеві ради в межах повноважень, визначених ПКУ, та відповідно до його вимог, обов'язково установлюють єдиний податок і податок на майно (в частині транспортного податку та плати за землю), а також вирішують питання щодо встановлення податку на майно в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, збору за місця для паркування транспортних засобів, туристичного збору.

Згідно з пунктом 12.3 статті 12 ПКУ сільські ради в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів. Їх встановлення здійснюється у порядку, визначеному ПКУ.

Підпунктом 12.3.2. пункту 12.3 статті 12 ПКУ встановлено, що при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші обов'язкові елементи, визначені статтею 7 ПКУ, з дотриманням критеріїв, встановлених розділом XII ПКУ для відповідного місцевого податку чи збору.

Натомість, у проектах рішень відсутні окремі обов'язкові елементи, наприклад, строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку інші, що не узгоджується з наведеними вимогами ПКУ.

У зв'язку з чим, пропонуємо у проектах рішень визначити всі обов'язкові елементи податків або зробити посилання на конкретні положення ПКУ (абзаци, пункти, частини, статті та розділи), якими вони встановлені.

Проектами рішень доручено сільській раді забезпечити оприлюднення даного рішення на інформаційному стенді в приміщенні сільської ради.

Відповідно до статті 12 Закону регуляторні акти, прийняті органами та посадовими особами місцевого самоврядування, офіційно оприлюднюються в друкованих засобах масової інформації відповідних рад, а у разі їх відсутності - у місцевих друкованих засобах масової інформації, визначених цими органами та посадовими особами, не пізніше як у десятиденний строк після їх прийняття та підписання.

Отже, пропонуємо проекти рішень привести у відповідність до вимог статті 12 Закону.

Крім того, назви проектів рішень потребують редакційних правок в частині доповнення роком, на який на території сільської ради встановлюються ставки єдиного податку.

Щодо Проекту 1

Проектом 1 встановлюються ставки єдиного податку, затверджується Положення про єдиний податок (додаток до Проекту 1).

1. Відповідно до статті 293 ПКУ ставки єдиного податку для платників **першої групи встановлюються у відсотках (фіксовані ставки) до розміру прожиткового мінімуму** для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року (далі у цій главі - прожитковий мінімум), **другої групи - у відсотках (фіксовані ставки) до розміру мінімальної заробітної плати**, встановленої законом на 1 січня податкового

(звітнього) року (далі у цій главі - мінімальна заробітна плата), третьої групи - у відсотках до доходу (відсоткові ставки) (пункт 293.1)

Фіксовані ставки єдиного податку встановлюються сільськими, селищними, міськими радами або радами об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, для фізичних осіб - підприємців, які здійснюють господарську діяльність, залежно від виду господарської діяльності, з розрахунку на календарний місяць (пункт 293.2):

1) для першої групи платників єдиного податку - у межах до 10 відсотків розміру прожиткового мінімуму;

2) для другої групи платників єдиного податку - у межах до 20 відсотків розміру мінімальної заробітної плати.

Тобто, відповідні місцеві ради у своїх рішеннях встановлюють фіксовані ставки єдиного податку виключно для платників такого податку першої та другої груп.

Ставки єдиного податку для платників єдиного податку третьої та четвертої груп вже встановлено ПКУ та не потребують встановлення рішеннями відповідної місцевої ради.

Разом з тим, пунктом 1 Проекту 1 встановлюються на території Новомиколаївської сільської ради на 2018 рік ставки єдиного податку у відсотках (фіксовані ставки) до розміру прожиткового мінімуму, залежно від виду господарської діяльності, з розрахунку на календарний місяць:

1) для першої групи платників єдиного податку - 10 відсотків розміру прожиткового мінімуму (додаток № 1);

2) для другої групи платників єдиного податку - 20 відсотків розміру прожиткового мінімуму (додаток № 2).

Підпунктом 3.2 пункту 3 додатку до Проекту 1 ставка єдиного податку для другої групи платників єдиного податку встановлюється у розмірі 20 відсотків розміру мінімальної заробітної плати.

Додатком № 1 до положення про єдиний податок для платників першої групи ставка податку встановлюється у відсотках від мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітнього (податкового) року з 2017 року.

Додатком № 2 до положення про єдиний податок для платників другої групи ставка податку встановлюється у відсотках (%) від мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітнього (податкового) року з 2017 року.

При цьому, додатком № 1 та додатком № 2 встановлюються диференційовані ставки податку в залежності від виду господарської діяльності, а Проектом 1 та додатком до Проекту 1 – ставки у 10 та 20 відсотків відповідно для всіх видів діяльності. Крім того, Проектом 1 встановлюються ставки на 2018 рік, а додатками № 1 та № 2 до положення про єдиний податок ставки встановлюються з 2017 року.

Отже, Проект 1, Положення про єдиний податок (додаток до Проекту 1), додатки № 1 та № 2 до положення про єдиний податок потребують узгодження між собою та вимогами статті 293 ПКУ.

2. Пунктом 1 Проекту 1, підпунктами 3.3 та 3.4 пункту 3 додатку до Проекту 1 також встановлюються ставки єдиного податку для платників єдиного податку третьої та четвертої груп.

Для платників третьої та четвертої груп встановлюються і обов'язкові елементи (наприклад, пунктами 3 та 4 Проекту 1 та пунктом 2 додатку до Проекту 1 встановлюються об'єкт та база оподаткування для платників єдиного податку четвертої групи; пунктом 5 проекту рішення – порядок нарахування та строки сплати єдиного податку; пунктом 1 додатку до Проекту 1 – платники податку інші).

Оскільки, фіксовані ставки єдиного податку та обов'язкові елементи його для платників третьої та четвертої груп чітко визначені ПКУ пропонуємо норми щодо встановлення єдиного податку для платників третьої та четвертої груп податку (обов'язкові елементи податку) виключити з проекту рішення або замінити на відповідні посилання на абзаци, пункти, частини, статті та розділи ПКУ, якими вони встановлені.

Щодо Проекту 2

Проектом 2 встановлюються ставки податку за земельні ділянки, ставки орендної плати, затверджується Положення про плату за землю (додаток до Проекту 2).

1. Пунктом 2 Проекту 2 встановлюються на території Новомиколаївської сільської ради для фізичних та юридичних осіб орендну плату на земельні ділянки, нормативно грошову оцінку яких проведено (незалежно від місцезнаходження), з урахуванням індексації.

Розділом 12 «Орендна плата» додатку до Проекту 2 встановлюються норми щодо сплати орендної плати.

Підпунктом 14.1.147 пункту 14.1 статті 14 ПКУ визначено, що плата за землю – обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку або орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності.

Відповідно до пункту 288.4. статті 288 ПКУ розмір та умови внесення орендної плати встановлюються у договорі оренди між орендодавцем (власником) і орендарем.

Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, які укладають договори оренди землі, повинні до 1 лютого подавати контролюючому органу за місцезнаходженням земельної ділянки переліки орендарів, з якими укладено договори оренди землі на поточний рік, та інформувати відповідний контролюючий орган про укладення нових, внесення змін до існуючих договорів оренди землі та їх розірвання до 1 числа місяця, що настає за місяцем, у якому відбулися зазначені зміни.

Згідно з вимогами пункту 288.4 цієї ж статті розмір та умови внесення орендної плати встановлюються у договорі оренди між орендодавцем (власником) і орендарем. При цьому, пунктом 288.5 статті 288 ПКУ визначаються межі розміру річної суми платежу з орендної плати.

Отже, пункт 2 Проекту 2, розділ 12 «Орендна плата» додатку до Проекту 2 пропонуємо виключити з проекту рішення, а назву викласти у наступному вигляді: «Про встановлення земельного податку на території Мар'янівської сільської ради на 2018 рік».

2. Розділом 13 додатку до Проекту 2 регулюються питання індексації нормативної грошової оцінки земель.

Відповідно до пункту 284.1. статті 284 ПКУ **органи місцевого самоврядування встановлюють ставки плати за землю та пільги щодо земельного податку, що сплачується на відповідній території.**

Величину коефіцієнта індексації нормативної грошової оцінки земель щороку розраховує центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин за індексом споживчих цін за попередній рік (пункт 289.2. статті 289 ПКУ).

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, обласна державна адміністрація не пізніше 15 січня поточного року забезпечують інформування центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, і власників землі та землекористувачів про щорічну індексацію нормативної грошової оцінки земель (пункт 289.3. статті 289 ПКУ)

Керуючись вище вказаними нормами ПКУ, розділ 13 додатку до Проекту 2 «Індексація нормативної грошової оцінки земель» пропонуємо виключити з додатку до Проекту 2.

3. Пунктом 1 Проекту 2 встановлюється на території Новомиколаївської сільської ради для фізичних та юридичних осіб плату за землю у вигляді земельного податку за земельні ділянки, нормативно грошову оцінку яких проведено (незалежно від місцезнаходження), з урахуванням коефіцієнта індексації. Зазначеним пунктом встановлюється плата за користування земельними ділянками, які використовуються юридичними і фізичними особами, в тому числі у разі переходу права власності на будівлі, споруди (їх частини), але право власності на які або право оренди яких в установленому законодавством порядку не оформлено - у розмірі 3 відсотків від нормативної грошової оцінки.

Зазначена норма встановлена і пунктом 4.4 розділу 4 додатку до Проекту 2.

Натомість, частиною 9 статті 79¹ Земельного кодексу України встановлено, що **земельна ділянка може бути об'єктом цивільних прав виключно з моменту її формування (крім випадків суборенди, сервітуту щодо частин земельних ділянок) та державної реєстрації права власності на неї.**

Одним з принципів податкового законодавства України (стаття 4 ПКУ) є **рівність усіх платників перед законом**, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації - забезпечення однакового підходу до всіх платників податків незалежно від соціальної, расової, національної, релігійної приналежності, форми власності юридичної особи, громадянства фізичної особи, місця походження капіталу.

Крім того, ПКУ не регулюються розміри ставок земельного податку в залежності від оформлення документів на земельні ділянки.

Отже, пропонуємо абзац 8 пункту 1 та пункт 4.4 розділу 4 додатку до Проекту 2 виключити з проекту рішення.

4. Деякі розділи додатку до Проекту 2 потребують редакційних правок, зокрема необхідно замінити слова «цього Кодексу» на слова «Податкового кодексу України».

Щодо Проекту 3

Проектом 3 встановлюються на 2018 рік ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, затверджується Положення про податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (додаток до Проекту 3)

1. Пунктом 8 Проекту 3 визначено, що пільги зі сплати податку на об'єкти житлової та/або нежитлової нерухомості надаються у відповідності до пункту 266.4 статті 266 ПКУ.

Зазначеним пунктом ПКУ, за виключенням підпункту 266.4.1, яким визначаються об'єкт/об'єкти житлової нерухомості, в тому числі їх часток, на яку зменшується база оподаткування, встановлюються вимоги (критерії) до визначення органами місцевого самоврядування пільг зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, а не самі пільги.

Таким чином, пропонуємо виключити пункт 8 з Проекту 3, визначивши пільги зі сплати податку в додатку до Проекту 3.

2. Пункт 2.2 розділу 2 додатку до Проекту 3 потребує приведення у відповідність до вимог підпункту 266.2.2. пункту 266.2. статті 266 ПКУ, яким визначено виключний перелік об'єктів житлової та нежитлової нерухомості, що не є об'єктом оподаткування.

3. Останнім абзацом пункту 4.1 розділу 4 додатку до Проекту 3 встановлено, що сільська рада може збільшувати граничну межу житлової нерухомості, на яку зменшується база оподаткування встановлена цим підпунктом.

Однак, нормами ПКУ органам місцевого самоврядування не надано таких повноважень.

Отже, пропонуємо зазначену норму виключити з додатку до Проекту 3.

4. Пункт 4.2 та абзац 4 пункту 4.3 розділу 4 додатку до Проекту 3 дублюють норми ПКУ, якими встановлюються вимоги (критерії) до визначення органами місцевого самоврядування пільг зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (пункту 266.4. статті 266 ПКУ).

Враховуючи вищезазначене, пропонуємо пункт 4.2 та абзац 4 пункту 4.3 виключити з розділу 4 додатку до Проекту 3 з одночасним його доповненням конкретними умовами щодо надання пільг юридичним та фізичним особам-підприємцям зі сплати податку з об'єктів нежитлової нерухомості з визначенням порядку їх застосування та розміром пільги (у разі їх передбачення).

Одночасно звертаємо увагу, що не дозволяється сільським, селищним, міським радам та радам об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, встановлювати індивідуальні пільгові ставки місцевих податків та зборів для окремих юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців і фізичних осіб або звільняти їх від сплати таких податків та зборів (підпункт 12.3.7 пункту 12.3 статті 12 ПКУ).

5. Розділом 5 додатку до Проекту 3 встановлено, що ставка податку для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб, встановлюються за рішенням сільської ради в залежності від місця розташування (зональності) та типів таких об'єктів нерухомості у розмірі, що не перевищує 1,5 відсотків розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 кв. метр бази оподаткування.

Водночас, пунктами 1-5 Проекту 3 встановлюються фіксовані ставки податку на об'єкти житлової та нежитлової нерухомості для фізичних та юридичних осіб.

Таким чином, Проект 3 та додаток до нього містять як межі для ставок податку, так і фіксовані розміри ставок, що не узгоджується з вимогами ПКУ та є неоднозначними для трактування особами, які будуть виконувати чи впроваджувати вимоги цього акта.

Отже, пропонуємо виключити з розділу 5 додатку до Проекту 3 межу для ставок податку з одночасним доповненням цього розділу фіксованими ставками податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

Таким чином, проекти рішень потребують доопрацювання з метою приведення їх у відповідність до вимог ПКУ.

Враховуючи вищевикладене, проекти рішень не узгоджуються з вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципом адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.

Щодо аналізів регуляторного впливу до Проектів 1-3 (далі – АРВ)

Наголошуємо на необхідність суттєвого доопрацювання АРВ, підготовлених до проектів рішень, оскільки їх зміст, структура та наповнення не в повній мірі відповідають вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методики проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету міністрів України від 16.12.2015 № 1151.

Окремо зазначаємо, що в АРВ до проектів рішень взагалі відсутня інформація щодо суб'єктів господарювання, на яких справляє вплив даний проект, та не проведено жодних розрахунків витрат, які понесуть суб'єкти господарювання, громадяни та держава внаслідок його впровадження.

Таким чином, у зв'язку з неналежною підготовкою АРВ до проектів рішень, зокрема з відсутністю в ньому усієї необхідної інформації, числових даних та розрахунків витрат, розробником не доведено відповідність цього проекту статті 4 Закону, зокрема принципам ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави, доцільності – обґрунтована необхідність запровадження державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми; а також збалансованості – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Підсумовуючи наведене вище, пропонуємо привести проекти рішень Новомиколаївської сільської ради Бобринецького району Кіровоградської області «Про затвердження Положення та ставок єдиного податку на території Новомиколаївської сільської ради», «Про затвердження Положення та ставок плати за землю та надання пільг зі сплати земельного податку на території Новомиколаївської сільської ради», «Про затвердження Положення та ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на території Новомиколаївської сільської ради» у відповідність до вимог чинного законодавства України з урахуванням наданих вище зауважень та пропозицій, а аналізу їх регуляторного впливу – до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151, з метою всебічного обґрунтування впровадження даних проектів регуляторних актів.

Про результати розгляду цього листа просимо проінформувати Державну регуляторну службу України у встановленому законодавством порядку.

**В.о.Голови Державної
регуляторної служби України**

В.П. Загородній